

DISSE^RTAT^O IN AVGVRALIS MEDICA
DE
HYDATIDIBVS,

QVAM
CONSENSV ET AVCTORITATE
GRATIOSI MEDICORVM ORDINIS
IN ALMA ET PERANT^IQVA HIERANA,

SVB PRÆSIDIO

**DN. D. HERMANNI PAVLI
JVCHII,**

SAC. PALAT. CÆS. COMITIS, FACULT. MED. H. T. PRO-DECANI ET SENIORIS,
PATHOL. ATQVE PRAX. PROF. PVBL. ET ASSESSORIS PRIMARII,
SERENISS. SAXON. DVC. VINARIENSIS ET GOTHANI CONSILIARII
AVLICI ET ARCHIATRI, NEC NON ACAD. CÆSAR. NAT. CVRIOS.
COLLEGÆ,

DN. PROMOTORIS ET PATRONI SVI OMNI OBSERVANTIAE
CVLTU PROSEQVENDI,

PRO LICENTIA
SVMMOS IN ARTE MEDICA HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORALIA LEGITIME CONSEQVENDI,
PLACIDO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTIT
AVCTOR ET RESPONDENS
GEORG. CHRISTOPHORVS BEATVS BREHM,
FRANCO - HELDBVRGENSIS.

DIE IV. JVNII M DCC XLV.
IN AVDITORIO MAJORI COLLEGII MAJORIS.

Anat.
A.
230,16
Dist. auct. 6103
ERFORDIÆ,
Typis JOH. CHRISTOPH. HERINGII, Acad. Typogr.

COLLEGIUM CATHOLICUM
UNIVERSITATIS
SACRAE TRINITATIS
ET SANCTI IOSEPH
IN VAREZZA
INTERMEDIIS D. M.
1770

PRO OE M I V M.

i inter Scandala Medicorum, ubi do-
ctissima plus valet arte malum, hy-
drops in genere referendus venit,
certe species istae hydropis, saccatus
nempe & hydatides hunc titulum
præ omnibus merentur. Quoniam in hydrope
Ascite & Anasarca non solum, ubi viscera non-
dum corrupta, convenientibus adhibitis rite præ-
paratis remediis balsamicis, aperientibus, eva-
cuantibus, roborantibus optima sanitas in junio-
ribus tamen facilius quam ad senium vergenti-
bus, iterum restitui potest; sed & licet viscera
sint læsa, ex quibus semper novus affluxus &
collectio seri provenit, ad minimum tamen ægro-

A 2

tis

tis per paracentes in levamen aliquod & ultimi
vitæ termini prorogatio interdum & non sine
difficultate promitti potest. Sed hisce in casibus
evacuatio & correctio hujus seri extravasati
per interna nullo modo exspectari potest, quia
in peculiaribus haeret folliculis, qui ut plurimum
in nulla amplius cum vasis sanguiferis sunt con-
nexione, & licet adhuc sint in connexione ali-
qua, ob nimiam tamen extensionem vasorum,
partes connexas comprimunt & sibi occludunt;
hinc nec medicamenta hosce in folliculos pene-
trare, nec serum collectum exinde evacuare pos-
sunt, nec per paracentes in illum solatium red-
di potest; sed potius malum malo augetur, imo
mors ipsa acceleratur. Interim tamen medi-
cus non desistere debet, in tam gravi & pericu-
losa hydropis specie, quando morbus invaluit,
remedia convenientia adhuc applicare, an for-
tassis malum, si non plane profligari, mitigari
possit. Ubi autem datur occasio, incipiente
eiusmodi morbo, medendi malo, medicus allabo-
ret, ut ortum ejus aptis medicamentis opprimat,
& in prima quasi herba suffocet & avertat.
Eapropter, cum ad summos in Facultate medi-

ca

ca obtinendos honores & privilegia mibi in-
cumbat specimen quoddam inaugurale in pu-
blicum edere, in recensendo & explicando tali
casu specialissimo singulariter officio meo me sa-
tisfacturum putavi: cui conatui, ut Deus ter
optimus terque maximus assistat, humillime
rogo.

DE HYDATIDIBVS HISTORIA.

Mulieri cuidam, temperamento sanguineo phlegmatico & habitu corporis macilento, quæ annos fere XLVI. habebat, fluxus mensium post secundum puerperium ante triennium, & quod excurrit, cessare cœpit: medicas itaque nullas, ad corrīgenda exinde facile oriunda mala, adhibens manus, patiebatur acerbissimos abdominis dolores, inde abdomen indies insigniter intumuit, & quotidie sese augens per tres annos duravit, ex quo magna oriebatur imbecillitas. Cum itaque tumor tantam in altitudinem cre-
sceret, ut ambulatio ei ob difficultatem respi-
randi

randi denegaretur, & vix præteritis sex hebdomadibus similis fœmina hydrope Ascite labo-
rans per paracentesin feliciter curata esset,
hañc etiam operationem instituendam fortiter
efflagitabat. Quoniam autem signa præsen-
tia hydrope in saccatum adesse indicabant;
pedes enim & fernora nullo tumore affecta,
imo contabida erant, nulla corpore moto sen-
tiebatur fluctuatio, sed sub Diaphragmate
sentiebatur hepar durum & scirrhosum, circa
quoque vesicam urinariam aliqualis durities
erat; hanc ob causam quidem hæsitabamus in
tali operatione instituenda. Sed ægrota tamen
acriter huic insistente, die XVII. Decembris
Anno M DCC XXXIX. instituebatur paracen-
tesis in latere sinistro in distantia latitudinis ma-
nus sub umbilico, ubi tumor mollissimus te-
nuissimusque deprehendebatur, & in cuius su-
periori loco erat colliculus durus magnitudine
pisi hortensis, Chirurgus digiti longitudine pa-
racenterium intrudebat, ante effluebat aqua,
cuius tamen unica tantum mensura circi-
ter effluebat, & erat nimis glutinosa, pau-
lo post mutabatur in gelatinam vel mucum,
imo

imo fere in tenacem cutem; vesperi nec ulla proveniebat aquæ hujus gutta, incisio etiam se occluserat, & pulsus factus erat crebrior; proxima autem nocte non mediocris ex incendio vicina in domo orto ægrotæ terror inferebatur. Die XVIII. profluebat iterum nihil aquæ, sed incisione latiori & profundiori facta, iterum aliquid aquæ prosiliebat, ast etiam in momento desinebat. Id quod nos certiores reddebat, serum hocce in cellulis inclusum esse. Incisio ad quinque digitos profunda erat, cuius tamen in fundo specillum allidebat, ac si præterea adhuc paries quidam præsto esset, in quo etiam serum tale esset inclusum, sed nemini nostrum consultum videbatur incisionem reddendam esse profundiorem, sed potius turundæ ex gentianæ rubræ radice incisioni imponebantur, clysterque applicabatur. Vesperi deligatione incisionis facta, nulla erat mutatio. Die XIX. mane loco feri nonnulla mucō similia recrementa proveniebant, atque cuticulæ quædam; vesperi simili ratione. Die XX. abdomen & lumbi, medicamento laxante propinato, & corpore novies repurgato,

gato, erant permolles, sub emplastro incisioni imposito existebat mador, ac si aqua effluxisset, at incisione aperta pariter apparuit nihil, nisi viscida & cuticulis intermixta materia. Vesperi autem aliquot centum vesiculæ sero repletæ (partim disruptæ, plurimæ autem sero claro repletæ, ac dupli, alba tunica circumdatæ, sicut vesicæ piscium, imo ut sperma ranarum sive busonum, magnæ, parvæ, tamen puræ ac si lotæ essent) cum impetu prosiliebant. Fœmina interim doloribus ischiadicis latere sinistro afficiebatur. Die XXI. proveniebant vesicularum harum sero repletarum, durante deligatione, magnitudine avium ovorum identidem aliquot viginti, vesperi pauciores. Die XX. iterum pauciores. Die XXIII. similiter ut antea, & latere sinistro circa umbilicum cavitas magnitudine pugni sese repræsentabat, ibi vesiculæ hæ sero repletæ probabiliter sedem suam tenuerunt, & quia nullæ in hac cavitate existebant, nullæ etiam amplius in conspectum proveniebant. Verum enim vero soror ejus illam vehementissime iratam reddit, hoc facto, subito quam maxime debilitata

ta

ta & fracta est viribus, qualis debilitas antea non aderat, omni tempore enim è lecto surgere & ambulare poterat, semperque etiam & sumendi cibos aviditatem & utendi potu sentiebat. Tunc die XXIV. vitam cum morte de improviso commutavit. Post meridiano tempore sectio Subjecti hujus hydropici præsentibus tribus Medicis instituebatur; cute igitur rejecta, musculos abdominis oblique ascendentes & descendentes una cum peritonæo in quoddam haud serosum, sed scirrhosum genus tumoris, ut hypersarcosis, intumuisse observatum est, qui tumor crassitiem palmae superabat. Hinc licet in instituenda paracentesi incisio quinque digitos profunda erat facta, tamen ille non erat perfossus, sed quasi paries adhuc apparebat magnus, priusquam omentum & intestina videri possent, quæ vero una cum ventriculo sub duro hoc crassioque tegumento suo in ordine reperiebantur, ita, ut profunditas incisionis ad digitos adhuc duos imo tres esset continuanda prius, quam viscera fuissent attacta. Incisio etiam non erat cancrosa, ut illi hujus causa naturæ debitum reddendum

B

dum

dum fuisset, sed ira vehemens & subitanea
Massæ sanguineæ alteratio, à diffusione bilis
dependens, in febri hac vulneraria sine omni
dubio celerioris mortis fuit causa. Scir-
rhosus hic tumor ad renes usque sese extende-
bat & supra cordis scrobiculum. Uterus una
cum ligamentis suis & vesica urinaria hac scir-
rhosa carne concretus erat. Hoc ex tumore
ubivis ad dimidium usque prominebant ves-
cæ rotundæ sero pellucido repletæ, quæ Hy-
datides appellantur. Quæ vero non intra sed
extra & circa viscera hoc in casu inveniebantur
magnitudine ovorum gallinarum, anserum,
quarum tunicæ duplicibus piscium vesicarum
tunicis conformes erant. Itemque scirrhosum
hoc abdomen ad similitudinem quasi metak-
lifodinæ æris pulchræ accedebat, innumeræ
fere & separatæ cavitates in illo aderant. Caro
autem hæcce scirrhosa secta carni pectorali
bovinæ erat similis & optimi coloris multa
millia vesicarum sero repletarum continentis,
& connexa erat cum dorso, & visceribus, in-
primis autem utero, hepate & mesente-
rio. Vesicis ergo sero repletis eminentibus,
ovis

ovis similibus, exemitis atque remotis, multæ cavitates inveniebantur instar nidorum hirundinum partim majorum partim minorum colore flavo. Totum per abdomen & scirrum huncce cavitatem excipiebat. Quæ cavitates prorsus mundæ sicut elongatae, colore flavo & cute instar corii flavi erant obductæ: quælibet hujusmodi cavitas, magna esset aut parva, duobus, tribus, imo sex & pluribus harum vesicarum sero repletarum manipulis duplii alba tunica circumdatarum, pellucidum serum continentium, erat impleta. Forma erat partim sphærica, partim sphæroidica, partim oblonga, à se invicem separatae erant hæ vesiculæ, sicut multæ sponte elaborentur, nullas habebant fibras nec ligamenta, & diversa gaudebant magnitudine. Innumeræ erant hæ cavitates, quarum in nonnullis vesiculæ magnæ, parvæ, instar globi plumbei, glandis, ovorum avium, columbarum & gallinarum, repertæ, in aliis autem semimaturis aurantiorum pomis, pisis hortensibus, & in cavitatibus noviter ortis, ervis, milii & cannabis seminibus erant similes. Ubi igitur nonnullæ hujusmodi vesicæ sero repletæ deformes,

B 2

hinc

hinc & illinc exaltatæ & non circulares (uti multæ erant) apparuerunt, speciem alborum magnorum decorticatorum cyclaminum (*Artofselfn oder Erobirn*) induerant, & tunica eorum erat opaca, quibus sectis, triginta, quadraginta imo centum vesiculæ sero repletæ replebantur, quæ omnes à se invicem separatæ, ac si de industria in cavitates essent collocatae. Toto in corpore nihil seri erat, præterquam quod in vesiculos erat inclusum: quapropter etiam nihil seri in confienda operatione acciperamus nec XVII. nec XVIII. Decembris, nisi phlebetomo & prima & secunda vice talis cavitas folliculis serosis repleta nobis insciis fuisset perforata. Harum ergo vesicularum sero repletarum modium & nonnullæ patinæ plenæ, non numeratis iis, quæ in terram ceciderunt, exemptæ sunt, priusquam viscera videri poterant. Hacce mole scirrhosa una cum vesicis sero repletis magna adhibita cautione, diligentia atque labore, quantum poteramus, remota, intestina & ventriculus in situ decenti inveniebantur, ita, ut omnino nihil præternaturaliter in illis videri posset, nisi nonnulli lumbrici vivi in illis.

illis reptantes; ab hypochondrio autem sinistro ad dextrum usque ligamentum quoddam erat extensum, crassitudine pennæ, ac si ligamentum hoc de industria esset extensum, in quo secundum ordinem sex ad octo vesicæ sero repletæ magnitudine prunorum sylvestrium pendentes observabantur; in hypochondrio autem sinistro lien erat accretus; hepate exemplo lobus ejusdem dexter sive major in statu naturali inveniebatur, sinister vero sive minor scirrho hoc crasso obductus & inclusus erat, loboque hoc separato, tumidus hic ambitus etiam vesicas sero repletas continebat fere septuaginta. Lobus autem ipse licet scirrho obductus, reaperte erat incontaminatus, immaculatus, liber & non accretus. In latere dextro in regione lumborum etiam tales tumores erant sex & adhuc plures, magnitudine pugni, & unusquisque horum sphæricas continebat sero repletas vesicas, ex quibus nonnullæ iterum tenebant hujusmodi vesicas minores, ac si haec magnæ quasi procreassent parvas, omnes uti lotæ, sphæricæ sero claro repletæ, & omnes à se invicem separatæ erant, ac si omnino de

B 3

indu-

industria, ut jam dictum, separatim essent im-
positæ. Quilibet ren scirrhoſo tali scirrho ad
medietatem usque implicitus erat, ita ut pars
renis superior incontaminatus & sanus, inferior
autem supra medietatem scirrhoſo tumore,
nonnumerandas sero repletas vesicas diversæ
magnitudinis continente, circumdatus erat.
Lieni adhærebant ſimiliter versus dorsum quo-
que hujusmodi deformes vesicæ ſero repletæ,
nec non pancreati itidem. Uterum & vesi-
cam urinariam hic quoque scirrus adeo fir-
miter conneſtebat, ut separari non poffent, &
ovaria in utroque latere oſſis ſacri tumorem
magnitudine duorum pugnorum exhibebant,
quilibet tumor erat pondere & forma æqualis,
& hi tumores cum utero, vagina uteri, & ve-
ſica urinaria propter cohæſionem majorem fe-
parari non poterant, ideoque conjuſtum exi-
mendi erant, ex quibus reſectis innumeræ ve-
ſicæ ſero repletæ duplicibus albis tunicis cir-
cumdatæ, prodibant. Pectore curiositatis quo-
que gratia aperto, pulmonum lobi reperieban-
tur lividi, cor cum pericardio in ſitu decenti &
ordine. Diaphragma vero & cordis scrobicu-
lus

Ius præditus erat scirrhoso tumore, qui etiam plenus erat cavitatum, quæ continebant vesicas non numerandas serosas diversa magnitudine. Hujus tumoris scirrhosi pondus fere sex libras æstimatum fuit.

§. I.

In deducendis & explicandis causis & origine hujus casus specialissimi præ omnibus necessarium erit, ut definitio hydropis in genere & specie, ejusque diversa, quæ occupare potest, loca, in medium profertur. Quod itaque Hydropem in genere concernit, ille definitur, quod sit tumor aquosus cavitatum, pororum & glandularum earumque vasorum lympham secernentium, ab eorum distensione præternaturali per lympham stagnantem extravasatam & accumulatam facta proveniens. Quod autem attinet species hydro-
pis, earum definitiones ex partibus diversis, ubi tumores hi aquosi existunt, desumenda erunt. Afcitis itaque definiiri potest per tumorem aquosum cavitatum, & si ex lymphæ stagnantis resolutione & destructione aer contentus liberetur & tumorem augeat, Tympanitis vocatur. Anasarca vocatur tumor aquosus in externarum partium, cutis nempe, musculorum & tunicæ cellulose pinguedinem continentis, poris & fibrilarum interstitiis. Hydrops saccatus audit tumor aquosus major peculiari folliculo inclusus. Hydatides sunt tumores aquosi minores glandularum, quorum tumorum ut plurimum insignis oritur quantitas.

§. II.

Diversa autem hydropem ejusque species occupare loca quotidiana testatur experientia. Sic Ascitis ut plurimum extravasatam lympham exhibit in cavitate abdominalis & scroti, sæpiissime etiam in cavitate thoracis, non raro quoque in cavitatibus cranii & cerebri. Anasarca ut plurimum offendit pedes, sed & sæpiissime ceteras externas occupat partes. Hydrops saccatus glandulas majores & cavitates peculiaribus suis membranis inclusas præternaturaliter extendit, & invenitur in cavitatibus majoribus e. g. abdominalis, intestinalis & uteri. Sic in RIVER. *Cent. IV. obs. 48.* invenitur casus, ubi vir ob abdomen tumidum à Medicis pro hydropico reputatus, tandem post medicamentum purgans exhibitum excrevit vesicas numero septem oblongas instar farciminum, crassitie in diametro unum digitum, & longitudine sex digitorum æquantes, quæ humore fœtido repletæ, iisque excretis omnino liberatus est. Porro novi feminam nobilem, quæ per biennium hydrope saccato, ut plurimi Medici putarunt, laborabat, dein post medicamentum eminengogum assumtum ex utero reddidit saccos septem, quorum diameter quatuor digitorum, longitudo autem unius pedis erat, in sex hisce saccis continebatur serum insigniter fœtidum, in septimo autem sacco reperiebatur sceletum fœtus, post hunc partum quidem in integrum restituta fuit, sed post aliquos annos tamen hydrops ultimum ei vitæ terminum posuit. De tumoribus talibus uteri legi quoque meretur SEGERVS in *Miscell. cur. D. 2. Anno MDCCVII. Obs. 9.* Hydatides sunt

sunt tumores aquosi glandularum; hinc in omnibus locis & partibus, ubi glandulæ existunt, inveniuntur.

§. III.

Ex his quoque colligi possunt diversarum hydro-pis specierum signa. Ascitis nempe sese prodit tumore abdominalis, itemque saepissime scroti, præcipue autem sonus instar aquæ intus fluctuantis percipitur, si æger decumbens situm corporis mutet. Anasarca ex manifesto tumore oedematofo partium externalium cognoscitur. Hydrops saccatus tumorem abdominalis uti in Ascite ostendit, sed nulla fluctuatio percipitur situ corporis mutato, interdum tamen perceptio ponderis gravioris in hoc motu conjuncta est. Hydatides si in majori quantitate adsunt, etiam tumorem, abdominalis conjunctum habent, nullus autem percipitur in motu corporis sensus ponderis. Hydatides autem minori præsentes quantitate vix nisi post mortem sectione manifestantur.

§. IV.

Causas quod attinet hydro-pis, in omni specie hydro-pis requiritur stasis lymphæ & seri excrementitii & hinc distentio vel cavitatum vel pororum vel glandularum eorumque vasorum lympham secernentium, ut inde vel extravasatio vel accumulatio lymphæ oriantur. Hæc omnia multis ex causis oriri possunt. Pertinent huc quantitas lymphæ nimia, sanguinis quantitas nimia, sanguis pituitosus, lymphæ nimis viscida & tandem lymphæ nimis acris. Ad causas itaque non naturales referri debet aër frigidus, ciborum quantitas nimia, assumta frequenter copiosa crassiora,

C

viscida

viscida, lenta acida, acria feculenta & fumo indurata, potus nimis aquosus, spiritus vini, motus deficiens. Somnus & vigiliæ modum excedentes, animi pathemata, excretio copiosior partium balsamicarum. Ad causas præternaturales obstrunctiones viscerum, eorumque tumores & scirrhi, obstructio & cessatio mensium, itemque hæmorrhoidum: Cachexia, febres continuæ non rite tractatae, febres intermittentes adstringentibus tractatae, in primis quartana, febres hecticæ: Evacuationes sanguinis nimiæ: Evacuationes seri & bilis copiosæ, hinc & purgantia fortiora resinosa. Qua ratione dictæ hæ causæ hydropem efficere valeant, ex Pathologia satis patet.

§. V.

Hisce præmissis ad explicationem casus hujus specialissimi me verto, in quo notantur 1) cohæsio major uteri cum vesica urinaria per carnem scirrhosam & cum iis cohærentes duo tumores majores; 2) tumor carnosus scirrhosus in pectori, abdomen, ejusque partibus repertus; 3) cavitates in iisdem existentes; 4) vesiculæ diversæ formæ & sero repletæ majores in hisce cavitatibus; 5) vesiculæ similes minores in hisce majoribus absconditæ; 6) quod plurimæ vesiculæ à se invicem separatae fuerint. Originem totius hujus mali tribuo cessationi mensium, quæ quidem huic feminæ ea contigit in ætate, ubi præcipue in feminis laboriosis ob firmiorem fibrarum resistentiam cessare solent, patiuntur tamen tunc temporis gravissima ut plurimum incommoda, nisi aperientibus leniter evanuantibus, præcipue autem Venæ sectione subleventur,

tur. Sanguinis enim quantitas recurrente mensum tempore tamen adest major, qua non imminuta stases, & ex his varia efficiuntur mala, præcipue si sanguis una est viscidus, non raro etiam ingravidatio talem infert stasis conf. POTES Obs. & Annot. Cent. III. C. 45. Præ omnibus autem stasis hæc afficit uterum & partes cum eo connexas. Hinc femina hæc acerbissimos experta est dolores abdominis, ex hac stasi sanguinis viscidii & hinc orta est caro scirrhosa & præprimis in utero ejusque partibus cohærentibus; unde 1) connexio scirrhosa uteri cum vesica urinaria, tubis fallopianis, talisque tumor ovariorum, quibus tumoribus forsitan & imprægnatio occasionem præbuit. Ob vasorum hypogastricorum & epigastricorum connexionem hæc stasis sanguinis etiam 2) tumorem carnosum scirrhosum in musculis abdominis peritonæo & anteriore parte pectoris repertum effecit. Si obstructio fuit in hisce partibus æquabilis sanguinis destructionem inducere non potuit, sed potius majorem exhibuit appositionem partium ad augendam carnem necessariarum. Hinc orta est tanta moles carneæ.

§. VI.

Reliqua hacce in mole carneæ reperta, mirandi sunt effectus glandularum hisce in partibus insigni copia existentium obstructarum & extensarum. Nam peritonæum multas ad secretionem seri in cavitatem abdominis pro lubricandis in iisdem contentis visceribus possidet glandulas. Simile quoque dicendum de diaphragmate, mediastino & pleura. Cum autem hæ partes per sanguinem stangnantem expanderentur,

C 2

ut

ut glandulæ etiam expanderentur necesse erat. Ab hac itaque expansione glandularum dependent 3) cavitates in hisce tumoribus repertæ & cum in glandulis serum viscidum existeret & ob motum sanguinis retardatum magis tale redderetur, illud quoque in hisce glandulis stasi patiebatur, hinc illarum orta est glandularum à sero repletio & hanc ob rationem reperiebantur 4) in hisce cavitatibus vesiculæ diversæ formæ sero repletæ majores. Hæ vesiculæ itaque reputandæ sunt pro glandulis harum partium præternaturaliter extensis, in quibus vasa in iisdem alias existentia à sero ex stasi corrupto & acri reddito destructa & resoluta fuerunt. Forma earum variabat prout in earum cavitatibus à partibus vicinis parum aut multum comprimebantur. Magnitudo earum major derivanda est partim ab ipsa harum glandularum magnitudine, partim ab earundem extensione præternaturali. Hinc quoque in omnibus partibus, in quibus glandulæ reperiuntur, tales Vesiculæ existebant, præcipue in iis partibus; quæ cum carne hac scirrhosa connectebantur. Quod autem attinet 5) vesiculas minores in illis majoribus repertas, habendæ hæ sunt pro expansis vasis serum secernentibus. Nam dictorum horum vasorum expansio à stasi sanguinis & seri viscidii proveniens prima & maxima causa totius glandulæ expansionis fuit, ex ulteriori autem illorum vasorum (secretiorum extensione & intumescientia quædam ruptæ sunt, hinc nihil quam serum stagnans extravasatum & corruptum, quod deinde etiam vasa sanguifera in glandulis destruxit, fuit in hisce

fæ glandulis repertum. Quæ vasa autem secreto-
ria integritatem conservarunt, vesiculas istas siste-
bant minores.

§. VII.

Explicationi huic maxime contradicere videtur il-
lud, quod observatæ fuerint fere omnes tam majores
quam minores vesiculæ à se invicem separatæ, ex quo
negare quis posset possibilitatem intumescentiæ talis
glandularum harum; nam ob defectum communica-
tionis cum vasis sanguiferis & lymphaticis nullum
nutrimentum adfluere poterat. Maximi igitur mo-
menti hocce in casu est explicatio hujus à se invicem
separationis & connexionis deficientis. Duplici tamen
modo illam sibi concipere licebit. Primus modus,
quem in *Memoires de l'Academie Royale des sciences Anno M DCCXXIII.* invenies, sequens esse potest. Quum ex-
tensio harum glandularum fit, sunt adhuc in necessaria
ad capiendam nutritionem connexione, extensione
autem hac tantum in gradum aucta, ut tunicæ harum
glandularum & vasorum seri secretiorum vel ob ro-
bur proprium, vel ob pressionem vicinarum partium
amplius extendi nequeant, serum in hisce cavitatibus
stagnat, quiescit hinc & copiosas partes tartareas vi-
scidas, quas commixtas habet, præcipitat, per quod va-
s. nutrientia occluduntur, & tunica concrescit satis co-
hærens. Ex eadem ratione autem tunica, quæ parie-
tōm talis vasis in statu naturali constituebat, nutritio-
ne destituitur; hinc si quædam vasa secretoria ob hanc
expansionem rupturam patiuntur, serum exinde extra-
vasatum corrodit & destruit hunc parietem, qui etiam

C 3

sæpis-

sæpiissime ab expansione propria rumpitur, & sic liberæ & à se invicem separatæ vesiculæ existunt, quarum tunica non est membranosa vel fibrosa, sed ex præcipitatione viscidi tartarei concreta. Talem originem habuerunt vesiculæ istæ minores, quæ in vesiculis majoribus fuerunt repertæ. Serum autem in vesiculis majoribus ortum habuit partim à ruptura quorundam vasorum lympham secernentium, quæ contingebat antequam ex præcipitatione viscidi tartarei nova tunica mucosa generari poterat, partim à resolutione destruictiva tunicarum parietes naturales horum vasorum constituentium. Secundus modus originem vesicularum & follicularum majorum concernit, quæ in cavitatibus carnis scirrhosæ reperiebantur, & sequens est. Expansione à lymphâ stagnante eum usque in gradum facta, ut vis extendens fluidi à motu cordis & arteriarum proveniens æqualis esset resistentiae, quam dabant tunicæ harum glandularum, quietem hancce lymphæ ibi existentis præcipitatio partium tartarearum viscidarum commixtarum sequebatur; hinc vasa hasce glandulas nutrientia plenarie obstruebantur, hinc quoque subsidentiam patiebantur. Quod ariditatem & debilitatem ipsis conciliavit talem, ut quum ob factam à glandulis vicinis extensionem cedere deberent, abrumperentur quidem, sed tamen ex iis nullum extravasari poterat serum, quia vasorum conexorum oricia a dicta præcipitatione partium tartarearum jam erant obstructa. Hinc etiam tunica naturalis in nullam abire potuit destructionem, hanc ob rationem folliculi vel vesiculæ hæ dupli gaudebant tunica,

tunica, externa erat tunica parietem naturalem glandulæ istius tunicæ constituens, interior autem originem debebat viscido tartareo præcipitato. Ubi autem glandularum in uno eodemque loco non tanta aderat copia, ut vicina vicinam ob extensionem præternaturaliter ortam de loco ad rupturam usque movere conaretur, ibi etiam adhuc connexæ reperiuntur cum vasis hæ vesiculæ, id quod ut plurimum contingit, si glandulæ in ipsis visceribus existentes extenduntur & hydatides fistunt. Pater quoque exinde quod in peritonæo, diaphragmate & pleura semper plurimæ in uno loco existant glandulæ.

§. VIII.

In curandis hisce malis spes medicis relinquitur inanis, sed potius præcavendæ sunt hydatides quam curandæ. Id habet hydrops ascites anasarca præcipui, quod visceribus illæsis ex toto interdum curari possit; hydatides autem nunquam, ob connexionem ulteriorem cum vasibus sanguiferis & lymphaticis deficien-tem, quapropter neque medicamenta in illas pene-trare neque serum ibi stagnans & corruptum educi valet. Cum autem rarius contingat, ut hydrops nullam viscerum læsionem connexam habeat, hinc ut plurimum nulla nisi ad palliativam fuga pateat curam; melioris conditionis ea subiecta censeo, quæ hydrope saccato & hydatidibus, quam quæ ascite vel anasarca laborant, in hisce enim remedium quod hic est optimum paracentesis, ultimum vitæ termi-num vix ultra unum vel duos annos protrahere valet, cum in illis malis, si ulterior hujus mal progriffus &

Sympto-

symptomata mitigentur & arceantur, multos adhuc per annos conservari vita possit. Hisce enim in casibus serum, quod in hydrope ascite & anasarca ob destructionem, putredinem & reliqua graviora symptomata infert, peculiaribus suis folliculis inclusum existit & connexione cum toto corpore destituta nullam amplius inducere potest noxam. Hanc ob causam maximam puto esse monienti, curam hancce suscipiendam tam ratione præcautionis hujus mali, quam ratione mitigationis symptomatum & avertendi ulterioris hujus mali progressus.

§. IX.

Ut malum hocce avertatur & præcaveatur, eadem remedia Medicus, si causas quasdam hydropem effientes & ex Pathologia ipsi cognitas, adesse videt, applicare debet, quæ in curando hydrope ascite & anasarca, ubi integritas viscerum adhuc conservata est. Nam in principio hujus morbi glandulæ extensæ adhuc vasis sanguiferis sunt connexæ, hinc eadem indicata hic adsunt ac in hydrope nempe 1) extravasatio lymphæ ulterior impedienda 2) lymphæ extravasata evacuanda. Pro sunt itaque aperientia, balsamica, roborantia & evacuantia. Inter aperientia ea potissimum eligenda, quæ una evacuant tam per diuresin quam alvum, hinc maxime laudanda sequens mixtura. No. I. Rz. Ω. ♀i non rectific. arcan. ♀i, TR. ♂is hellebor. aa. 3j. Λ. Θ★ci anis. 30. M. D. S. eröffnend und abführende Mixtur, wovon wohl umgerüttelt alle Vormittag um 11. Uhr und Abends um 5. Uhr 40. Tropfen in dem verordneten Trank zu nehmen. Aperiunt quo-

quoque & evacuant Deco^{ta}, in quibus ut specifica consideranda parreira brava & radix bryoniæ quapropter No. II. R^z. Rad. parreir. brav. ʒij. trifol. fibr. chin. pimp. alb. bardan. aa. ʒj. bryon. ʒo. Herb. trif. fibr. hepat. nob. card. ben. meliss. aa. mj. Flor. arnic. hepat. nob. Summit. absynth. aa. p. ij. Rasur. lign. sassafr. ʒj. Cubeb. Cinamom. acut. aa. ʒj. C. C. M. D. S. Species zum Trank, davon der 4te Theil in 4. Maas Kochen den Wassers zu thun, und 2. bis 3mahl damit aufwälzen lassen, hernach in Keller zu sezen, und statt des ordentlichen Getranks zu brauchen. Poteat etiam in locum aquæ, cerevisia vel primaria vel secundaria substitui. Si Febricula & status lixiviosus absit, infusum ex vino & hisce speciebus præparari poteat, & tunc addantur limat. ♂ ʒj. Crem. ♀ iij. Hocce in infuso post prandium, sumi possunt gr. xij. Θ Ao Sylv. rite præparati. Profunt etiam pulveres blande resolventes balsamici e. g. No. III. R^z. Arcan. dupl. cum ʒo Ør. ppt. Ø depur. aa. ʒo. ♂ nativ. ocul. ʒ ppt. aa. ʒj. M. F. Pulv. No. xxiv. wovon alle Morgen um 9. Uhr und Nachmittags um 3. Uhr eines zu nehmen. Ad evacuacionem seri obtinendam vesperi sequens Pulvis propinari poteat. No. IV. R^z. Rhabarb. Crem. ♀ i aa. ʒo. Pulv. rad. bryon. ʒj. M. F. Pulv. No. xxiv. D. S. laxirendes Pulver, wovon alle Abend bei Schlafengehen eins einzunehmen. Ad vires conservandas & tonum restituendum prodest sequens Mixtura tonico nervina No. V. R^z. TR. ʒii ʒj. Ø rosar. ʒs. Ol. cinamom. Bals. vit. Hoffm. aa. gr. x. M. D. S. stärkende balsamische Mixtur, wovon alle Morgen in Thee 30. Tropfen zu nehmen

D

men

men. De Tinctura Antimonii vero notandum, quod ista requiratur præparata juxta modum à Præceptore meo nunquam non devenerando Dn. D. LVDOLFO in siegender Chymie traditum, nam hæc tuto & optimo cum successu adhiberl potest, licet febris jam lateat lenta. Hacce cura quatuordecim per dies continuata alvus purgari potest cñm 3vj. Θ mirab. Glauber. propinato prius digestivo nempe 3ʒ. Cremor. ȝi. Deinde eadem laudata cura iterum continuandum, donec omnia symptomata cessaverint, & tunc præservandi causa, mane Mixtura No. V. & vesperi Mixtura No. I. singulis diebus sumi potest.

§. X.

Dolendum tamen, quod paucissimi horum ægrotærum in principio Medici auxilium requirant, hincque optimam curandi occasionem dimittant. Quapropter curæ palliativæ symptomata mitigare valentis mentionem hic facere non inutile erit. Consistit ea 1) in impedienda lymphæ extravasatione ulteriori 2) in mitigandis symptomatibus à hydatidibus jam ortis dependentibus. Nam extravasatio lymphæ hisce folliculis inclusæ nullo sperari licet modo, & folliculis integris evacuandis nulla patet via, nisi illis, qui in canali intestinali orti fuerunt, id quod tamen raro continet. Lyphæ extravasatio ulterior prohibetur aperientibus, evacuantibus & balsamicis §o antecedente recentitis. Potest hæc extravasatio ulterior impediri, si singulis mensibus per aliquot dies sal. mirabil. Glauberi sumatur, ita ut primo die 3ij. secundo 3ʒ. tertio 3v. quarto 3vj. assumantur & sequentibus diebus eadem dosi

dosi iterum descendatur. Quod attinet mitigationem symptomatum inter ea potissimum recensenda est 1) respiratio difficilis à resistentia nimia muscularum abdominis per hosce folliculos præternaturaliter expandorum dependens. Ad quam faciliorem reddendam conferunt emollientia & evacuantia. Emolliendi scopo inserviunt Sacculi, cataplasma & emplastra, ut de melilotto, de spermate ranarum, de spermate ceti, de galbano. Emolliunt & evacuant simul clysteres emollientes applicati. Ab iisdem folliculis oriuntur etiam 2) dolores abdominis, tam ob compressionem partium internarum quam ob extensionem præternaturalem muscularum abdominis, quos dolores quoque laudata mitigant externa atque interna emollientia.

F I N I S.

Geehrter Freund! kaum kenne ich Dich, so willst Du mich auch
schon verlassen.

O! sage mir: Was zwinget Dich, den mit betrübten Schluß zu
zu lassen?

Was? Doch die Ursach liegt am Tage. Hrgea, welcher Du
gedient,

Die macht, daß heut um Deine Schläfe der schon verdiente
Lorber grünt;

Die macht es, daß Dein Vaterland, daß Deine Eltern so ver-
langen,

Dich, Ihren wohlgerathnen Sohn, mit frohen Armen zu em-
pfangen.

Drum stille doch nur Ihr Verlangen. Und wenn Dich Glück
und Ehr führt,

So bitte ich, denke auch bisweilen an mich, der stets
Dein

Diener ist,

Otto Joachim Weller,
d. u. v.

Nimm hin, Geliebter Freund! zum Denckmahl unsrer Liebe

Die Regung meiner Brust, und ihre Freuden-Triebe,

Da heut Dein munter Fleiß den schönen Lohn erhält,

Den er zu seinem Ziel sich längstens ausgestellt.

Ich sehe im Voraus, und zwar mit viel Vergnügen,

Durch Deine Wissenschaft der Seuchen Heer ersiegen;

Ich sehe, wie dadurch Dein Glücke sich vermehrt,

Wie man Dich schätzt und liebt, wie man Dich röhmt und ehrt.

Und hieraus schließe denn, wie es mich wird erfreuen.

Bestätigt einst die Zeit mein iekia Prophezeihen.

Doch diese wird es thun, dieß hoff ich so gewiß,

Als daß ich lebenslang Freund, Deiner Huld genieß.

Hiermit wolte dem Herrn Doctorando seiner
wohlgemeinten Glückwünsch abstatthen

A. H. Weil,
d. u. v.

* * *

Anat A 200, 16